

Programación de Idiomas aplicados ao Canto

Índice

1. Introducción	4
1.1 Marco Legal	4
1.2 Características do centro.....	5
1.3 Características do alumnado	6
2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais	8
2.1 Grao Profesional	8
3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais	9
4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de Idiomas aplicados ao Canto	11
4.1 Grao profesional da materia de Idiomas aplicados ao Canto	11
5. Metodoloxía	12
5.1 Principios metodolóxicos	12
5.2 Métodos didácticos.....	13
6. Atención á diversidade	14
7. Temas transversais	15
7.1 Educación en valores	15
7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC´s) ...	16
8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas	17
8.1 Actos institucionais.....	17
8.2 Cursos e clases maxistras.....	18
8.3 Audicións.....	18
8.4 Outros	18
9. Secuenciación por cursos	19
9.1 Curso: 1º de grao profesional: Italiano I.....	19
9.1.1 Obxectivos.....	19
9.1.2 Contidos	19
9.1.3 Avaliación	20
9.1.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	21
9.1.5 Medidas de recuperación	¡Error! Marcador no definido.
9.1.6 Recursos didácticos	22
9.2 Curso: 2º de grao profesional: Italiano II.....	23
9.2.1 Obxectivos.....	23
9.2.2 Contidos	23
9.2.3 Avaliación	24
9.2.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	25
9.2.5 Medidas de recuperación	¡Error! Marcador no definido.
9.2.6 Recursos didácticos	26

9.3	Curso: 3º de grao profesional: Alemán I	27
9.3.1	Obxectivos.....	27
9.3.2	Contidos	27
9.3.3	Avaliación	27
9.3.4	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	29
9.3.5	Medidas de recuperación	¡Error! Marcador no definido.
9.3.6	Recursos didácticos	30
9.4	Curso: 4º de grao profesional: ALEMÁN II	31
9.4.1	Obxectivos.....	31
9.4.2	Contidos	31
9.4.3	Avaliación	31
9.4.4	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	33
9.4.5	Medidas de recuperación	¡Error! Marcador no definido.
9.4.6	Recursos didácticos	33
9.5	Curso: 5º de grao profesional. FRANCÉS	34
9.5.1	Obxectivos.....	34
9.5.2	Contidos	34
9.5.3	Avaliación	35
9.5.4	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	36
9.5.5	Medidas de recuperación	¡Error! Marcador no definido.
9.5.6	Recursos didácticos	37
9.6	Curso: 6º de grao profesional: INGLÉS	38
9.6.1	Obxectivos.....	38
9.6.2	Contidos	38
9.6.3	Avaliación	39
9.6.4	Medidas de recuperación	40
9.6.5	Recursos didácticos	41
10.	Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	42
11.	Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento	43
12.	ANEXOS.....	44
12.1	Probas de acceso 1º de grao profesional	44
12.2	Probas de acceso a outros cursos.....	44
12.2.1	Contidos	44
12.2.2	Criterios de avaliación	44
12.2.3	Criterios de cualificación.....	44
12.3	Premios Fin de Grao	44
12.3.1	Contidos da proba.....	45
12.3.2	Criterios de avaliación	45
12.3.3	Criterios de cualificación.....	45

1. Introducción

A presente Programación Didáctica de Idiomas aplicados ao Canto está baseada na secuenciación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación ao longo dos seis de que consta o grao profesional, e foi realizada polo profesorado do departamento de Canto de acordo co currículo oficial vixente para a materia e co proxecto educativo do centro, como así establecen os artigos 5º e 10º do capítulo II dos Decretos 198/2007 e 203/2007, do 27 de setembro, respectivamente.

Este documento inclúe, ademais dos obxectivos e contidos, a metodoloxía que se vai a seguir (indicando materiais e recursos didácticos que se empregarán), a avaliación e os seus tipos, procedementos e ferramentas (tanto da aprendizaxe coma da ensinanza e da propia programación), a atención á diversidade, e outras informacións que consideramos de interese e necesidade para levar a cabo o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Entendemos esta programación didáctica como un instrumento flexible, que permite adaptarse ás circunstancias concretas do alumnado en cada momento do seu proceso de aprendizaxe, pero ao mesmo tempo, tamén como marco de referencia que lle dá forma á nosa ensinanza garantizando que aqueles alumnos e alumnas dun mesmo nivel, e incluso con diferente profesorado, poidan acceder a unha ensinanza que favoreza a consecución dunhas competencias mínimas equiparables.

1.1 Marco Legal

Para a elaboración desta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes documentos legais, clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

- **ORDE do 29 de setembro de 2015** pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensinanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.
- **DECRETO 229/2011**, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.
- **CIRCULAR 15/2011** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.
- **ORDE do 4 de agosto de 2011** pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de

danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.

- **DECRETO 223/2010**, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.
- **ORDE do 28 de xullo de 2008**, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.
- **CIRCULAR 21/2008** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se regula a avaliación e cualificación dos alumnos e das alumnas que cursan as ensinanzas elementais de música e danza dispostas nos decretos 196/2007, do 20 de setembro e 198/2007, do 27 de setembro, polos que se establece a ordenación das ensinanzas de grao elemental de danza e de música, respectivamente.
- **ORDE do 8 de febreiro de 2008**, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.
- **DECRETO 198/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música. DOG do 25 de outubro de 2007.
- **DECRETO 203/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.
- **CIRCULAR 9/2007** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

1.2 Características do centro

O Conservatorio Profesional de Música de Vigo é un centro público creado no ano 2003 despois da separación obrigatoria tal e como dispoñía a Lei Orgánica 1/1990 Xeral de Ordenación Educativa do Conservatorio Superior de Música de Vigo.

Sito na rúa Fotógrafo Felipe Prósperi s/n, entre a Avenida da Florida e Praza da Miñoa, o centro conta con instalacións axeitadas ás ensinanzas musicais, resultando un tanto escaso de espazos para a demanda que unha cidade como Vigo fai das ensinanzas musicais.

O centro sitúase na bisbarra de Vigo, zona amplamente industrializada. A

actividade musical da zona xira en torno á existencia de un grande número de bandas populares e coros onde moitos/as alumnos/as reciben unha formación musical inicial. Existen tamén na zona un número importante de escolas de música públicas e privadas, e nos últimos anos tamén se crearon varias formacións do ámbito orquestral.

O propio Conservatorio e algunhas entidades privadas (bancos, fundacións, sociedade filarmónica, etc.) programan actividades musicais. A cidade carece de fonoteca pública e de biblioteca musical especializada (a excepción da do propio centro).

A maiores da actividade docente da ensinanza de música, no Centro realízanse diferentes actividades extraescolares e complementarias co obxectivo de completar a formación do alumnado: concertos, conferencias e cursos de especialización, e outros.

A ensinanza que se imparte no Conservatorio Profesional de Música de Vigo é a de música, regulada pola Lei 2/2006, do 3 de maio, de Educación e polo Real Decreto 1577/2006, do 22 de decembro polo que se fixan os aspectos básicos das ensinanzas profesionais de música, sendo na Comunidade Autónoma de Galicia os decretos polos que se regula o grao elemental e profesional o 198/2007, do 27 de setembro, e 203/2007, do 27 de setembro.

1.3 Características do alumnado

O centro conta cunha media de 640 alumnos e alumnas, variando a súa procedencia segundo a idade e o curso que realizan. Así, a maioría dos discentes do grao elemental pertencen á bisbarra de Vigo, agás algúns que veñen para cursar especialidades que non se imparten noutros conservatorios da provincia.

As principais motivacións para o estudo neste Centro son:

- A obtención dun título que lles abra saídas profesionais, e que posibilite a continuidade de estudos no grao superior de música.
- A calidade da ensinanza.
- A ubicación do Conservatorio.

As expectativas de futuro do alumnado varían segundo o grao no que se atopan: os/as alumnos/as de grao elemental teñen como principal obxectivo obter unha formación que lles permita gozar da música e poder continuar os seus estudos. O alumnado do grao profesional manifesta as súas preferencias por dedicarse á docencia e á práctica instrumental (orquestra, banda, coro, cámara, solista, etc.), e, se cadra, continuar os seus estudos nun Conservatorio Superior de Música.

No estudo individual do alumnado resalta o esforzo, a análise do repertorio e a comprensión do mesmo. Como gran problema sobresa a falta de tempo, especialmente no grao profesional, debido á gran cantidade de horas que o alumnado pasa no seu centro de ensinanza obrigatoria. Outros problemas son a falta de organización, de constancia e concentración no estudo.

O clima existente entre o alumnado e o profesorado do centro é óptimo, sendo este un dos valores máis apreciados por ambas partes.

É de destacar que as preferencias do alumnado no seu tempo de lecer, sigan relacionadas coa música, debido á importancia que dan á asistencia a concertos ou á escoita da mesma na casa. As outras afeccións do alumnado do Conservatorio Profesional de Música de Vigo son a lectura e os deportes.

Como conclusión, extraemos que ao ser este un centro de ensinanzas artísticas o grao de satisfacción do alumnado co centro é alto, por non ser obrigatorios os devanditos estudos.

2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais

2.1 Grao Profesional

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música, indica no artigo 2º que a súa finalidade é proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música, ordenándose en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Esta finalidade acádase ao longo dos seis cursos dos que consta este grao coa consecución dos seguintes obxectivos que aparecen enumerados no artigo 3º do mesmo Decreto:

- a) Habituar a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- b) Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- c) Analizar e valorar a calidade da música.
- d) Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- e) Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.
- f) Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- g) Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- h) Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- i) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais

A diferenza do Decreto 198/2007, que establece a ordenación do currículo das ensinanzas elementais, no Decreto 203/2007 de ordenación das ensinanzas profesionais recóllense no artigo 6º os obxectivos específicos destas, que serán desenvolvidos de xeito máis concreto no currículo de cada materia e que citaremos nos seguintes apartados deste mesmo punto.

Estes obxectivos específicos ou capacidades que deben ser adquiridos polo alumnado do grao profesional das ensinanzas de música son:

- a) Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade elixida.
- b) Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as funcións e as transformacións nos contextos históricos.
- c) Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- d) Formar unha imaxe axustada das posibilidades e das características musicais de cada un, tanto a nivel individual como en relación co grupo, coa disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como responsable do conxunto.
- e) Compartir vivencias musicais de grupo na aula e fóra dela que permitan enriquecer a relación afectiva coa música, a través do canto e da participación instrumental en grupo.
- f) Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.
- g) Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo, nas vivencias e nas experiencias propias para acadar unha interpretación artística de calidade.
- h) Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordo coas exigencias das obras.
- i) Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.
- j) Cultivar a improvisación e a transposición como elementos inherentes á creatividade musical.
- k) Interpretar individualmente ou dentro da agrupación correspondente obras escritas en todas as linguaxes musicais, afondando no coñecemento dos estilos e das épocas, así como nos recursos interpretativos de cada un destes.

- l) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de Idiomas aplicados ao Canto

4.1 Grao profesional da materia de Idiomas aplicados ao Canto

En canto aos elementos curriculares do grao profesional que serviron de base para a elaboración desta programación, estes pódense consultar no Anexo II do Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música.

5. Metodoloxía

Os catro idiomas que se traballan no grado profesional son esenciais para o alumno de canto posto que o repertorio composto nestas linguas constitúe a base fundamental da súa aprendizaxe, ademais de ser fundamental no posterior desenvolvemento da súa carreira artística. Así mesmo, hai que destacar que os estudantes de canto deben iniciar a aprendizaxe da técnica vocal aplicada, con repertorio nestas linguas.

É por iso, que nesta materia faise especial fincapé na fonética, fundamental para a boa interpretación das obras compostas en calquera das linguas, melhora da articulación e a dicción; e sobre todo o desenvolvemento da sensibilidade fonética como ferramenta indispensable para acceder aos elementos que compoñen os sistemas fonatorio, articulatorio e nervioso.

Na adquisición dos elementos necesarios para a comprensión dos textos cantados, nun breve prazo de tempo, posto que simultaneamente ao estudo do idioma xa deben empezar a cantar practicamente a totalidade da súa repertorio nestas linguas.

Ademais, será necesario abordar como complemento aos obxectivos puramente prácticos da materia, a adquisición de todos os coñecementos adicionais que poidan adquirirse, en relación ao idioma e a cultura da linguas tales como a literatura, arte, etc., elementos necesarios para o enriquecemento da interpretación.

Será unha aprendizaxe indisolublemente ligado aos estudos vocais, profundando sempre en ambas direccións: o coñecemento do idioma debe acompañar o progresivo dominio da técnica vocal, polo que haberá que ter en conta as prioridades que se presentan no repertorio.

As clases serán colectivas pero facendo especial fincapé nas correccións individuais e a interacción entre todos os alumnos.

5.1 Principios metodolóxicos

Os principios que rixen a elaboración desta programación didáctica dotándoa de coherencia e sentido son:

- **Actividade:** O carácter intrínseco ao aparello vocal da especialidade de canto require da práctica, polo que o principio de que as cousas se aprenden facéndoas vai implícito na nosa ensinanza.
- **Autonomía:** Cada alumno/a será orientado nas súas clases individuais e nos ensaios colectivos, ensinándolle a traballar de forma independente e a tomar decisións por si mesmo.
- **Creatividade:** Ao tratarse dunha ensinanza artística, toda actividade que realicemos tratará de estimular o pensamento e a imaxinación, buscando conseguir que os nosos alumnos non repitan soamente o que decimos e pedimos.

- **Individualización:** A nosa ensinanza da materia é individual a maior parte do tempo, algo que nos facilita que en cada clase se teña en conta a dimensión persoal e afectivo social de cada alumno ou alumna.
- **Flexibilidade e diversidade de estratexias didácticas:** Co fin de conseguir os obxectivos propostos poderemos realizar as adecuacións que fosen precisas na temporalización dos contidos.
- **Convivencia:** Nos casos en que as actividades da nosa ensinanza requiran de traballo en equipo fomentárase en todo momento un clima de cordialidade e respecto entre o alumnado.
- **Significación:** Esta será unha das vías de motivación que empregaremos, presentando o que se aprende como algo que será útil noutras situacións, que terá aplicación reais.
- **Interdisciplinidade:** Buscaremos relacionar os contidos da nosa materia cos das outras materias do currículo que cursa o noso alumnado para dotalos dunha maior significación

5.2 Métodos didácticos

Á hora de decidir os métodos didácticos para esta programación didáctica tívéronse en conta os seguintes enfoques:

- **Modelo constructivista:** Tomando como idea principal que o coñecemento é unha construción persoal na que o/a alumno/a elabora significados propios a partir duns coñecementos previos, a través dunha actividade intelectual e práctica.
- **Aprendizaxe significativa:** Este modelo de aprendizaxe está moi relacionado co constructivista, xa que a adquisición de coñecemento polo alumno realízase construíndo sobre os seus propios esquemas, sumando información sobre a que xa ten, que lle será útil para aplicar noutras situacións.

Para que isto se produza, debemos ter en conta ao longo de toda actividade:

- a) Que o alumnado teña unha boa actitude, algo que se consegue facéndolle ver que o que están a facer ten sentido, é dicir ten unha razón, unha finalidade, así como fomentando o bo clima de clase, a autoconfianza, etc.
- b) Que o que se ensine presente unha estrutura lóxica dentro da materia, enfocando o traballo de forma globalizadora.
- c) Que as novas aprendizaxes se relacionen cos coñecementos previos, é dicir, os contidos deben ter significatividade psicolóxica.
- d) Que sexan conscientes da importancia do estudo individual, fomentando o interese e o respecto polo hábito de estudo e ensinándolles a maneira de que ese tempo sexa eficiente.

6. Atención á diversidade

A diversidade constitúe un valor que enriquece e diversifica a realidade, esixindo no plano educativo unha maior atención por parte do profesorado.

É un feito que os alumnos que acceden a un conservatorio presentan diferenzas individuais e non todos os alumnos aprenden ao mesmo ritmo nin teñen as mesmas capacidades, polo que será labor do profesorado adecuar a práctica docente ás necesidades e características do alumnado.

Para dar resposta á diversidade, desde a clase de idiomas aplicados ao canto teremos en conta as seguintes pautas:

- Traballar con materiais abertos e flexibles, que plantexen diversas estratexias para o logro dos coñecementos.
- Ter en conta as diferenzas individuais e de grupo que se detectan na avaliación inicial: os intereses dos nenos, o contacto que tiveron coas actividades, as destrezas adquiridas, etc.
- Buscar orientación externa, de ser necesario, co propio centro como mediador.
- Respetar o ritmo de aprendizaxe de cada alumno.
- Diversificar as actividades para lograr os obxectivos.
- Plantexar actividades de diferente dificultade e integrar aos alumnos na máis apropiada ao seu nivel.
- Fomentar a pedagogía do éxito, é dicir, valorar os pequenos logros de cada un e considerar positivamente o seu proceso de aprendizaxe.
- Potenciar o traballo das actitudes para lograr o respecto de todos

A atención á diversidade constitúe un indicador moi positivo da saúde do noso sistema educativo, xa que un sistema que tamén intenta dar resposta a todos eses nenos e nenas con deficiencias a nivel persoal e con características cognoscitivas por encima da media, é un sistema educativo cercano ás necesidades reais do educando. Neste sentido a nosa programación didáctica intentará establecer os instrumentos necesarios, en consonancia cos outros documentos do centro, para lograr unha educación musical comprensiva e de calidade.

7. Temas transversais

A nosa materia tamén trata esta serie de elementos transversais que son abordados desde cada unha das diferentes asignaturas que comprenden o currículo das ensinanzas de réxime especial de música, e que nos dan a oportunidade de reflexionar sobre a dimensión máis persoal da educación.

7.1 Educación en valores

Á hora de abordar a educación en valores seguiranse as seguintes consignas:

- A **educación ambiental** tratarémola a través do coidado pola produción excesiva de sons por parte do alumnado, a concienciación sobre contaminación acústica, e a través da importancia que se lle debe de dar ao silencio como marco de calquera actividade musical.
- En canto á **educación para a saúde**, abordarémola a través da práctica corporal, aprendendo a apreciar e valorar o propio corpo e as súas posibilidades de movemento, tendo en conta e incidindo sobre a educación postural e a adquisición dun correcto tono muscular. Ademáis, a música, polos seus compoñentes afectivos, fisiolóxicos e intelectuais, tamén incide de forma positiva no equilibrio persoal e anímico das persoas.
- No referente á **educación para a igualdade de sexos**, partiremos de que a música non está relacionada co sexo do alumnado, e de que toda actividade musical en grupo partirá do principio de integración, de colaboración e de respecto mutuo entre os integrantes da clase independentemente do sexo ao que pertencen.
- A **educación para a paz e a tolerancia** traballarase a partir de pezas doutras culturas e das relacións que se establezan coas persoas da contorna.
- A **educación para o lecer** traballarase a partir do concepto productivo do ocio, a través da asistencia a concertos, audicións, recitais e outras actividades culturais, ademáis de fomentar a escoita de música e a lectura de libros relacionados co traballado en clase.
- En canto á **educación do consumidor** trataremos que o alumnado adquira unha actitude crítica ante o fenómeno musical, axudándolles a forxar un criterio á hora de decantarse por diferentes versións, e propiciando dese modo un aumento da súa capacidade de elección á hora de consumir música.
- Para rematar, a **educación moral e cívica** abordarémola ao ter presente o respecto ás normas e a necesidade da súa existencia como poden ser á hora de tocar en grupo: a entrada simultánea, o mantemento do plano sonoro adecuado, a actitude de escoita e respecto aos

demáis... Todas estas normas estarían referidas aos compañeiros, ao material da aula, ao profesor, etc.

7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

Hoxe en día é difícil pensar nun modelo pedagóxico que non se complemente cos recursos tecnolóxicos, permitindo unha formación máis completa e posibilitando unha renovación na pedagogía e na didáctica. A educación ten que avanzar ao paso da sociedade co fin de enriquecerse mutuamente.

Para escóita comparada de diversas versións e análise crítica dos diferentes aspectos, sería necesario material audiovisual en informático de calidade suficiente para poder apreciar os matices específicos. Así como unha conexión fluída a internet no aula.

Realizaranse tamén gravacións en audio e vídeo, das súas clases para comprobar a súa evolución ademais de favorecer así a integración das sensacións internas co son real escoitado desde fóra. Para o que sería necesario dispoñer dun estudo de grabación no aula de reprodución inmediata.

Softwares de fonética: PRAAT...

Actividades culturais e promoción cultural.

8. Actividades culturais e de promoción das ensi- nanzas

Dentro da Sección II do Proxecto Educativo de Centro do noso conservatorio, referente ás normas de organización e funcionamento, e concretamente no título cuarto do capítulo 4, establécese que estas actividades se poderán clasificar en actos institucionais, cursos e clases maxistras, audicións e outros.

O alumnado de Canto terá o dereito de asistir, aínda que non a obriga, ás actividades culturais e de promoción das ensinanzas que se organicen dende o Departamento de Canto, agás nas audicións, onde si deberán participar.

A organización de todas as actividades extraordinarias e complementarias do conservatorio correspóndenlle, como norma xeral, ao Equipo de Actividades Culturais e á Vicedirección como coordinadora do dito equipo. Para todas estas actividades agás as audicións de aula (non sendo casos especiais que así o requiran), establecerase un plan de actuación que pode ser consultado no artigo 36º do título cuarto da sección do Proxecto Educativo do Centro anteriormente citado.

8.1 Actos institucionais

No curso académico 2003/2004 decidiuse iniciar a institucionalización dunha serie de concertos, de xeito que pasaran a formar parte da programación estable do centro. Seguindo esta liña de continuidade, as posibles participacións do Departamento de Canto serían nos seguintes actos:

- Concerto de apertura do Curso Académico: Terá lugar ao inicio do curso.
- Concertos Benéficos: en colaboración con entidades benéficas, coa posibilidade de recadación de donativos. Así mesmo, intentarase celebrar fóra do centro, nalgún lugar que garanta a maior difusión posible.
- Ciclos de concertos, como por exemplo o Ciclo de Primavera onde cada ano se convida a solistas e agrupacións tanto externas como con participación dalgún membro do claustro.
- Acto de graduación: Alumnado que remata os estudos do 4º curso do grao elemental e o 6º curso do grao profesional.

Ademais das actividades que se realicen no seo do propio centro, intentarase celebrar concertos en salas ou espazos que permitan unha maior proxección da nosa tarefa profesional.

8.2 Cursos e clases maxistras

Os cursos e clases maxistras que se desexen organizar, unha vez aprobados no seo do departamento correspondente trasladaranse ao Consello Escolar onde se debaterán, e se son autorizados pasarán a ter a consideración de actividades extraescolares ou complementarias do centro.

No caso de que o Departamento de Canto teña algunha proposta, esta deberá ser tratada no mes de setembro e será incluída na Programación Xeral Anual. As propostas posteriores a esta data, poderán terse en conta, sempre que sexan autorizadas polo Consello Escolar.

No caso de haber orzamento para as actividades, será o Consello Escolar quen estableza os criterios de distribución do mesmo.

8.3 Audicións

Atendendo ao que se contempla nos currículos de Grao Elemental e de Grao Profesional, cada departamento organizará audicións de alumnos que se celebrarán de forma continuada ao longo do curso. Ditas audicións serán públicas e se realizarán en tres períodos ao longo do curso, coordinadas pola Vicedirección.

Solicitarase dos departamentos colaboración para a elaboración de calendarios coas propostas de datas para as diferentes audicións que se queiran organizar ao longo do curso. Estas propostas serán estudadas pola Vicedirección para poder adjudicar datas, espazos e horarios definitivos.

O Departamento de Canto organizará como mínimo tres audicións, que poderán ser tanto de aula como no auditorio do centro, ao longo do curso nas que o alumnado deberá participar como mostra do traballo realizado na clase, interpretando a ou as obras que o seu profesor lle asigne, sexa en grupo ou como solista.

8.4 Outros

O centro colabora con entidades públicas e privadas participando en eventos organizados por estes, como son os “Premios Honoríficos David Russell”, ou os concertos pedagóxicos para colexios, entre outros, nos que o Departamento de Canto podería propoñer alumnado para a súa inclusión nestas actividades.

9. Secuenciación por cursos

A continuación desenvólvese a programación didáctica de Idiomas aplicados ao Canto do grao profesional por cursos.

9.1 Curso: 1º de grao profesional: Italiano I

9.1.1 Obxectivos

- Coñecer a fonética da lingua co fin de lograr o correcto manexo dos signos fonéticos, podendo transcribir e pronunciar correctamente calquera texto escrito en italiano, facendo especial fincapé no correcto uso das consonantes dobres e na diferenciación de fonemas como : /v/ y /b/; /s/ y /z/ etc.
- Coñecer a gramática básica necesaria para a comprensión de mensaxes orais e escritos sinxelos.
- Coñecer un vocabulario básico xeneral e vocabulario e paráfrasis máis frecuentes nos textos do repertorio lírico.
- Poder traducir textos do repertorio en italiano que cada alumno abarca nas súas clases de canto, con axuda dun dicionario bilingüe.
- Valorar a importancia da lingua dentro dun texto cantado.
- Cantar o repertorio en italiano, integrando a fonética xusta do idioma, articulación, fraseo, etc., coa técnica vocal, sen que unha vaia en detrimento da outra.
- Ler, dándolles sentido e expresión, textos escritos dun nivel adecuado á capacidade do alumno.

9.1.2 Contidos

- Ao longo do curso traballaranse aspectos gramaticales, de fonética e ortografía, así como de morfoloxía e sintaxis.
- Adestraranse as destrezas fonéticas (articulación, emisión correcta, recoñecemento, aplicación á fonética cantada, coñecemento das regras do sistema fonético-fonolóxico).
- Utilización do repertorio individualizado para a adquisición e realización automatizada do sistema fonético-fonolóxico.
- Comprensión global dos textos poéticos-literarios e coñecemento do seu contexto histórico, cultural e artístico.
- Análise fonético no contexto da partitura.
- Comprensión global de mensaxes orais. Reprodución e produción de mensaxes orais.

9.1.3 Avaluación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.1.3.1 Criterios de avaliación

- Emitir correctamente breves contidos orais en lingua italiana. Avaliase a capacidade de comprensión do alumno da lingua italiana.
- Ler de xeito autónomo un texto literario musical en italiano. Avaliase a capacidade de relacionar os coñecementos do idioma co contido e tratamento musical.
- Comentar fonéticamente textos de partituras estudadas. Avaliase a capacidade do alumno para aplicar de forma autónoma os coñecementos fonéticos da interpretación musical.
- Cantar de memoria pronunciando correctamente o texto das partituras do repertorio do alumno. Avaliase o dominio do alumno en relación coas destrezas fonéticas adquiridas.
- Memorizar textos breves pertencentes a obras musicais. Avaliase a capacidade de integrar o texto coa obra musical.

9.1.3.2 Mínimos esixibles

- Transcribir textos en italiano
- Leer textos en italiano
- Traducir textos en italiano
- Completar exercizos de gramática adecuados al nivel.

- Traducir e transcribir todas as obras estudadas na materia de canto.

- Presentar oralmente un traballo escrito, powerpoint, audiovisual, audio ou calquera outro medio tecnolóxico relacionado co repertorio italiano.
- Utilizar a correcta pronunciación e dicción na interpretación.

9.1.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

Para levar a cabo os criterios de avaliación expostos en cada un dos diferentes cursos que conforman o Grao Profesional, o profesor/a empregará unha serie de ferramentas ou estratexias que se refiren a continuación:

- Observación da actitude e rendemento do alumno ou alumna na clase para saber se participa na mesma dunha forma activa, plantexando cuestións, dúbidas ou realizando as tarefas propostas.
- Observación dos resultados ao fin do trimestre, para así poder realizar unha valoración continuada da evolución do alumnado en relación a proposta de ensinanza formulada ao inicio do curso.

9.1.3.4 Criterios de cualificación

Traballo diario	Traballos e exámes	Interiorización dos contidos	Implementación na interpretación
30%	15 %	30 %	25 %

9.1.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Superar todos os obxectivos e contidos do curso correspondente nas diferentes materias que conforman o currículo e na materia de música de cámara canto, cunha nota igual ou superior ao 9.

9.1.1 Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias se non se acadan os obxectivos, ou se pola falta de asistencia non se teñen suficientes datos para avaliar ao alumnado.

9.1.1.1 Procedementos de recuperación ordinarios

No caso de ter faltado ás clases, o alumnado terá dereito a unha avaliación alternativa, que será a que o profesor considere oportuna segundo os diferentes casos, podendo ser ésta realizar unha proba y presentación dos “Mínimos esixibles” dese curso.

9.1.1.2 Probas extraordinarias

Realizarase unha proba na que se demostren os seguintes contidos:

- Transcribir textos en italiano
- Leer textos en italiano
- Traducir textos en italiano
- Completar exercizos de gramática adecuados al nivel.
- Traducir e transcribir todas as obras estudadas na materia de canto.
- Presentar oralmente un traballo escrito, powerpoint, audiovisual, audio ou calquera outro medio tecnolóxico relacionado co repertorio italiano.
- Utilizar a correcta pronunciación e dicción na interpretación.

9.1.2 Recursos didácticos

Audicións comentadas para escóita comparada de diversas versións e análise crítica dos diferentes aspectos.

Realizaranse tamén gravacións en audio e vídeo, das súas clases para comprobar a súa evolución ademais de favorecer así a integración das sensacións internas co son real escoitado desde fóra. Uso de espello.

Audicións públicas na que poder expoñer o traballo de curso ante un público e gravada en vídeo, para un posterior visionado da mesma, co fin de realizar unha análise crítica dos aspectos traballados durante o curso.

Actividades de exploración fonética: relaxación, disociación dos diferentes músculos e articuladores que afecten ao punto e modo de articulación.

Lectura de estudos sobre fonética articulatoria.

Bibliografía:

COSTAMAGNA, Lidia: Prononciare l'italiano. Manuale dei pronuncia per stranieri. Edizioni Guerra

SLOVACCHIA E KAUNZER: Suoni, accento, e intonazione- Corso dei ascolto e pronuncia dell'italiano per stranieri. Bonacci editore

COLLANA LIBRETTI D'OPERA PERSTRANIERI : Bonacci Editore

DICIONARIO ITALIANO- ESPAÑOL LAURA TAM

9.2 **Curso: 2º de grao profesional: Italiano II**

9.2.1 **Obxectivos**

- Lograr soltura e autonomía no correcto manexo dos signos fonéticos podendo transcribir e pronunciar correctamente calquera texto escrito en italiano.
- Repasar e ampliar a gramática básica necesaria para a comprensión de mensaxes orais e escritos.
- Ampliar o vocabulario básico xeneral aprendido durante o curso anterior e engadir o vocabulario necesario para comunicarse dentro do mundo da música e o teatro e, máis concretamente, do canto.
- Adquirir maior autonomía na tradución correcta de textos do repertorio en italiano que cada alumno abarca nas súas clases de canto así como textos literarios e de ensaio.
- Ler e declamar correctamente calquera texto dándolle sentido.
- Cantar repertorio en italiano integrando a fonética xusta do idioma, articulación, fraseo, etc., coa técnica vocal, sen que unha vaia en detrimento da outra.

9.2.2 **Contidos**

- Dotarase ao alumno dos coñecementos básicos sobre fonética e estruturas gramaticales básicas para a tradución de textos, a través de material didáctico que poida empregar de xeito autónomo e co cal poida realizar
- Traducións e transcripcións fonéticas de partituras do repertorio, así como traducións de artigos sobre o canto.
- Realizáranse ao longo do curso traballos de: Transcripción fonética de textos. Lectura detida dos mesmos.
- Tradución de textos cantados. Tradución do repertorio do alumno
- Declamación dos textos cantados.
- Interpretación cantada do mesmo atendendo á pronunciación correcta.
- Audición comentada por diferentes intérpretes, de distintas nacionalidades, da obra traballada.
- Estudo da lingua mediante soporte audiovisual.

9.2.3 **Avaliación**

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.2.3.1 **Criterios de avaliación**

- Emitir correctamente breves contidos orais en lingua italiana. Avaliase a capacidade de comprensión do alumno da lingua italiana.
- Ler de xeito autónomo un texto literario musical en italiano. Avaliase a capacidade de relacionar os coñecementos do idioma co contido e tratamento musical.
- Comentar fonéticamente textos de partituras estudadas. Avaliase a capacidade do alumno para aplicar de forma autónoma os coñecementos fonéticos da interpretación musical.
- Cantar de memoria pronunciando correctamente o texto das partituras do repertorio do alumno. Avaliase o dominio do alumno en relación coas destrezas fonéticas adquiridas.
- Memorizar textos breves pertencentes a obras musicais. Avaliase a capacidade de integrar o texto coa obra musical.

9.2.3.2 **Mínimos esixibles**

- Transcribir textos en italiano
- Leer textos en italiano
- Traducir textos en italiano
- Completar exercizos de gramática adecuados al nivel.
- Traducir e transcribir todas as obras estudadas na materia de canto.
- Utilizar a correcta pronunciación e dicción na interpretación.

- Presentar oralmente un traballo escrito, powerpoint, audiovisual, audio ou calquera outro medio tecnolóxico relacionado co repertorio italiano.

9.2.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

Para levar a cabo os criterios de avaliación expostos en cada un dos diferentes cursos que conforman o Grao Profesional, o profesor/a empregará unha serie de ferramentas ou estratexias que se refiren a continuación:

- Observación da actitude e rendemento do alumno ou alumna na clase para saber se participa na mesma dunha forma activa, plantexando cuestións, dúbidas ou realizando as tarefas propostas.
- Observación dos resultados ao fin do trimestre, para así poder realizar unha valoración continuada da evolución do alumnado en relación a proposta de ensinanza formulada ao inicio do curso.

9.2.3.4 Criterios de cualificación

Traballo diario	Traballos e exames	Interiorización dos contidos	Implementación na interpretación
30%	15 %	30 %	25 %

9.2.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Superar todos os obxectivos e contidos do curso correspondente nas diferentes materias que conforman o currículo e na materia de canto, cunha nota igual ou superior ao 9.

9.2.5 Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias se non se acadan os obxectivos, ou se pola falta de asistencia non se teñen suficientes datos para avaliar ao alumnado.

9.2.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

No caso de ter faltado ás clases, o alumnado terá dereito a unha avaliación alternativa, que será a que o profesor considere oportuna segundo os diferentes casos, podendo ser ésta realizar unha proba y presentación dos “Mínimos esixibles” dese curso.

9.2.5.2 Probas extraordinarias

Realizase unha proba na que se demostren os seguintes contidos:

- Transcribir textos en italiano

- Leer textos en italiano
- Traducir textos en italiano
- Completar exercizos de gramática adecuados al nivel.
- Traducir e transcribir todas as obras estudadas na materia de canto.
- Utilizar a correcta pronunciación e dicción na interpretación.
- Presentar oralmente un traballo escrito, powerpoint, audiovisual, audio ou calquera outro medio tecnolóxico relacionado co repertorio italiano.

9.2.6 Recursos didácticos

Audicións comentadas para escóita comparada de diversas versións e análise crítica dos diferentes aspectos.

Realizaranse tamén gravacións en audio e vídeo, das súas clases para comprobar a súa evolución ademais de favorecer así a integración das sensacións internas co son real escoitado desde fóra. Uso de espello.

Audicións públicas na que poder expoñer o traballo de curso ante un público e gravada en vídeo, para un posterior visionado da mesma, co fin de realizar unha análise crítica dos aspectos traballados durante o curso.

Actividades de exploración fonética: relaxación, disociación dos diferentes músculos e articuladores que afecten ao punto e modo de articulación.

Lectura de estudos sobre fonética articulatoria.

Bibliografía:

COSTAMAGNA, Lidia: Pronunciare l'italiano. Manuale dei pronuncia per stranieri. Edizioni Guerra

GRUPPO META: Corso comunicativo di italiano per stranieri. Primo livello. Bonacci Editore

SLOVACCHIA E KAUNZER: Suoni, accento, e intonazione- Corso dei ascolto e pronuncia dell'italiano per stranieri. Bonacci editore

COLLANA LIBRETTI D'OPERA PERSTRANIERI : Bonacci Editore

DICIONARIO ITALIANO- ESPAÑOL LAURA TAM

9.3 Curso: 3º de grao profesional: Alemán I

9.3.1 Obxectivos

- Adquirir unha pronunciación correcta da lingua alemá standard.
- Coñecer o valor da transcripción fonética e utilizala nos textos cantados polo alumno.
- Identificar os fonemas do alemán (modo e lugar de articulación, relación entre fonemas e grafemas).
- Utilizar dicionarios de fonética como apoio a unha lectura correcta dos textos que se van a cantar.
- Interpretar as distintas posibilidades de entonación dunha oración en alemán.
- Diferenciar a acentuación do español e do alemán.

9.3.2 Contidos

- Coñecemento e estudo das estruturas gramaticales que permitan ao alumno comprender e utilizar o alemán, tanto en mensaxes orais como escritos.
- Utilización na transcripción fonética do Alfabeto Fonético Internacional, xa coñecido no estudo do italiano.
- Trazos fonéticos do alemán: punto, modo e lugar de articulación. Relación entre fonemas e grafemas.
- Trazos prosódicos do alemán: o acento (Wortakzent, Satzakzent). Sprachrythmus.
- A entonación nos distintos tipos de frases (interrogativas, exclamativas, afirmativas, etc).

9.3.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación

contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.3.3.1 Criterios de avaliación

- Análise fonético e lectura de textos musicais, se avaliará así o progreso do alumno na comprensión da fonética e a adecuación dos coñecementos fonéticos á produción oral lida dos mesmos.
- Memorización de textos, recitación e interpretación cantada: analizamos así a comprensión dos textos e a súa aplicación ao canto.
- Tradución con dicionarios bilingües de textos: se avaliará así o progreso do alumno nas súas capacidades para traducir e así poder entender os textos que cantará posteriormente.
- Emitir correctamente breves contidos orais en alemán. Se avalía a capacidade de comprensión do alumnado desta lingua.
- Ademais valorarase, cara á obtención dunha mellor nota, a realización dalgún traballo teórico de curso que verse sobre temas como: O lied, O singspiel, a ópera alemá.

9.3.3.2 Mínimos esixibles

- Transcribir textos en alemán
- Leer textos en alemán
- Traducir textos en alemán
- Completar exercizos de gramática adecuados al nivel.
- Traducir e transcribir todas as obras estudadas na materia de canto.
- Presentar oralmente un traballo escrito, powerpoint, audiovisual, audio ou calquera medio tecnolóxico relacionado co repertorio alemán.
- Utilizar a correcta pronunciación e dicción na interpretación.

9.3.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

Para levar a cabo os criterios de avaliación expostos en cada un dos diferentes cursos que conforman o Grao Profesional, o profesor/a empregará unha serie de ferramentas ou estratexias que se refiren a continuación:

- Observación da actitude e rendemento do alumno ou alumna na clase para saber se participa na mesma dunha forma activa, plantexando cuestións, dúbidas ou realizando as tarefas propostas.
- Observación dos resultados ao fin do trimestre, para así poder realizar unha valoración continuada da evolución do alumnado en relación a proposta de ensinanza formulada ao inicio do curso.

9.3.3.4 Criterios de cualificación

Traballo diario	Traballos e exames	Interiorización dos contidos	Implementación na interpretación
30%	15 %	30 %	25 %

9.3.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Superar todos os obxectivos e contidos do curso correspondente nas diferentes materias que conforman o currículo e na materia de canto, cunha nota igual ou superior ao 9.

9.3.5 Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias se non se acadan os obxectivos, ou se pola falta de asistencia non se teñen suficientes datos para avaliar ao alumnado.

9.3.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

No caso de ter faltado ás clases, o alumnado terá dereito a unha avaliación alternativa, que será a que o profesor considere oportuna segundo os diferentes casos, podendo ser ésta realizar unha proba y presentación dos “Mínimos esixibles” dese curso.

9.3.5.2 Probas extraordinarias

Realizarase unha proba na que se demostrarán os seguintes contidos:

- Transcribir textos en alemán
- Leer textos en alemán
- Traducir textos en alemán
- Completar exercizos de gramática adecuados al nivel.
- Traducir e transcribir todas as obras estudadas na materia de canto.

- Presentar oralmente un traballo escrito, powerpoint, audiovisual, audio o calquera medio tecnolóxico relacionado co repertorio alemán.
- Utilizar a correcta pronunciación e dicción na interpretación.

9.3.6 Recursos didácticos

- Aula con soporte audiovisual.
- Aula con conexión internet
- Dicionarios
- Programas de fonética articulatória

Bibliografía:

- Vicente Alvarez, Saturnino: Fonética e fonología da lingua alemá. Ed. Idiomas
- Zierer, Ernesto: Proba da percepción auditiva do idioma alemán para alumno de fala hispanoamericana.
- Zumaran, J.A.: Gramática e pronunciación alemá e española.
- Gramática esencial. Ed. Hueber
- Prácticas de gramática alemá. Ed. Hueber
- Das Aussprachewörterbuch. Duden, tomo 6. Editorial Dudenverlag (Diccionario de fonética)
- Dicionario da editorial Langenscheidt

9.4 Curso: 4º de grao profesional: ALEMÁN II

9.4.1 Obxectivos

- Pronunciar correctamente os textos das partituras en alemán do repertorio do alumno.
- Proporcionar ao alumno os medios necesarios que lle permitan comprender e empregar correctamente o idioma alemán, tanto escrito como falado.
- Ler con sentido e expresión textos do repertorio lírico adecuado a cada alumno. Declamarlos, coa técnica de fraseo e acentuación adecuada.
- Cantar, pronunciando correctamente, respectando a técnica da imposición da voz sen que un aspecto vaia en detrimento do outro..
- Traducir todos os textos do repertorio lírico de cada alumno.

9.4.2 Contidos

- Transcrición fonética de textos.
- Lectura detida dos mesmos.
- Tradución de textos cantados. Tradución do repertorio do alumno
- Declamación dos textos cantados.
- Interpretación cantada do mesmo atendendo á pronunciación correcta.
- Audición comentada por diferentes intérpretes, de distintas nacionalidades, da obra traballada.
- Estudo da lingua mediante soporte audiovisual.

9.4.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación

trimestral ou final.

9.4.3.1 Criterios de avaliación

- Emitir correctamente breves contidos orais en alemán. Se avalíase a capacidade de comprensión do alumno desta lingua.
- Ler de xeito autónomo un texto literario musical en alemán. Se avalíase a capacidade de relacionar os coñecementos do idioma co contido e tratamento musical.
- Comentar fonéticamente textos de partituras. Se avalíase a capacidade do alumno para aplicar de forma autónoma os coñecementos fonéticos da interpretación musical.
- Emitir correctamente breves contidos orais en alemán. Se avalía a capacidade de comprensión do alumnado desta lingua.
- Cantar de memoria pronunciando correctamente o texto das partituras do repertorio do alumno. Se avalíase o dominio do alumno en relación coas destrezas fonéticas adquiridas.
- Memorizar textos breves pertencentes a obras musicais. Se avalíase a capacidade de integrar o texto coa obra musical

9.4.3.2 Mínimos esixibles

- Transcribir textos en alemán
- Leer textos en alemán
- Traducir textos en alemán
- Completar exercizos de gramática adecuados al nivel.
- Traducir e transcribir todas as obras estudas na materia de canto.
- Presentar oralmente un traballo escrito, powerpoint, audiovisual, audio ou calquera medio tecnolóxico relacionado co repertorio alemán.
- Utilizar a correcta pronunciación e dicción na interpretación.

9.4.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

Para levar a cabo os criterios de avaliación expostos en cada un dos diferentes cursos que conforman o Grao Profesional, o profesor/a empregará unha serie de ferramentas ou estratexias que se refiren a continuación:

- Observación da actitude e rendemento do alumno ou alumna na clase para saber se participa na mesma dunha forma activa, plantexando cuestións, dúbidas ou realizando as tarefas propostas.

- Observación dos resultados ao fin do trimestre, para así poder realizar unha valoración continuada da evolución do alumnado en relación a proposta de ensinanza formulada ao inicio do curso.

9.4.3.4 Criterios de cualificación

Traballo diario	Traballos e exames	Interiorización dos contidos	Implementación na interpretación
30%	15 %	30 %	25 %

9.4.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Superar todos os obxectivos e contidos do curso correspondente nas diferentes materias que conforman o currículo e na materia de canto, cunha nota igual ou superior ao 9.

9.4.5 Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias se non se acadan os obxectivos, ou se pola falta de asistencia non se teñen suficientes datos para avaliar ao alumnado.

9.4.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

No caso de ter faltado ás clases, o alumnado terá dereito a unha avaliación alternativa, que será a que o profesor considere oportuna segundo os diferentes casos, podendo ser ésta realizar unha proba y presentación dos “Mínimos esixibles” dese curso.

9.4.5.2 Probas extraordinarias

Realizarase unha proba na que se demostrarán os seguintes contidos:

- Transcribir textos en alemán
- Leer textos en alemán
- Traducir textos en alemán
- Completar exercizos de gramática adecuados al nivel.
- Traducir e transcribir todas as obras estudas na materia de canto.
- Presentar oralmente un traballo escrito, powerpoint, audiovisual, audio o calquera medio tecnolóxico relacionado co repertorio alemán.
- Utilizar a correcta pronunciación e dicción na interpretación.

9.4.6 Recursos didácticos

Ver 9.3.6

9.5 Curso: 5º de grao profesional. FRANCÉS

9.5.1 Obxectivos

- Adquirir unha pronunciación correcta da lingua francesa aplicada ao canto lírico.
- Coñecer o valor da transcripción fonética e utilizala nos textos cantados polo alumno.
- Identificar os fonemas do francés (modo e lugar de articulación, relación entre fonemas e grafemas)
- Valorar a importancia dalgúns fenómenos que se producen na pronunciación do francés como o uso o non da liaison.
- Utilizar dicionarios de fonética como apoio a unha lectura correcta dos textos que se van a cantar.
- Interpretar as distintas posibilidades de entonación dunha oración en francés.
- Diferenciar a acentuación do español e do francés.
- Pronunciar correctamente os textos das partituras en francés do repertorio do alumno.
- Ler con sentido e expresión textos do repertorio lírico adecuado a cada alumno. Declamarlos, coa técnica de fraseo e acentuación adecuada.
- Cantar, pronunciando correctamente, respectando a técnica da imposición da voz sen que un aspecto vaia en detrimento do outro.
- Traducir todos os textos do repertorio lírico de cada alumno.

9.5.2 Contidos

- Comprensión global de mensaxes orais en francés standard.
- Reprodución e produción correcta de mensaxes orais en lingua francesa.
- Coñecemento e estudo das estruturas gramaticales que permitan ao alumno comprender e utilizar o francés tanto en mensaxes orais como escritos.

- Utilización na transcripción fonética do Alfabeto Fonético Internacional, cun estudo previo do mesmo.
- Trazos fonéticos do francés standard: punto, modo e lugar de articulación. Relación entre fonemas e grafemas.
- Trazos prosódicos do francés standard: o acento de intensidade. A entonación nos distintos tipos de frases (interrogativas, exclamativas, afirmativas, etc.).

9.5.3 **Avaliación**

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.5.3.1 **Criterios de avaliación**

- Emitir correctamente breves contidos orais en francés. Se avalía a capacidade de comprensión do alumno desta lingua.
- Ler de xeito autónomo un texto literario musical en francés. Se avalíase a capacidade de relacionar os coñecementos do idioma co contido e tratamento musical.
- Comentar fonéticamente textos de partituras. Se avalíase a capacidade do alumno para aplicar de forma autónoma os coñecementos fonéticos da interpretación musical.
- Cantar de memoria pronunciando correctamente o texto das partituras do repertorio do alumno. Se avalíase o dominio do alumno en relación coas destrezas fonéticas adquiridas.
- Memorizar textos breves pertencentes a obras musicais. Se avalíase a capacidade de integrar o texto coa obra musical.

9.5.3.2 Mínimos esixibles

- Transcribir textos en francés
- Leer textos en francés
- Traducir textos en francés
- Completar exercizos de gramática adecuados al nivel.
- Traducir e transcribir todas as obras estudas na materia de canto.
- Presentar oralmente un traballo escrito, powerpoint, audiovisual, audio o calquera medio tecnolóxico relacionado co repertorio francés.
- Utilizar a correcta pronunciación e dicción na interpretación.
- Procedementos e ferramentas de avaliación

Para levar a cabo os criterios de avaliación expostos en cada un dos diferentes cursos que conforman o Grao Profesional, o profesor/a empregará unha serie de ferramentas ou estratexias que se refiren a continuación:

- Observación da actitude e rendemento do alumno ou alumna na clase para saber se participa na mesma dunha forma activa, plantexando cuestións, dúbidas ou realizando as tarefas propostas.
- Observación dos resultados ao fin do trimestre, para así poder realizar unha valoración continuada da evolución do alumnado en relación a proposta de ensinanza formulada ao inicio do curso.

9.5.3.3 Criterios de cualificación

Traballo diario	Traballos e exámes	Interiorización dos contidos	Implementación na interpretación
30%	15 %	30 %	25 %

9.5.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Superar todos os obxectivos e contidos do curso correspondente nas diferentes materias que conforman o currículo e na materia de canto, cunha nota igual ou superior ao 9.

9.5.5 Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias se non se acadan os obxectivos, ou se pola falta de asistencia non se teñen suficientes datos para avaliar ao alumnado.

9.5.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

No caso de ter faltado ás clases, o alumnado terá dereito a unha avaliación alternativa, que será a que o profesor considere oportuna segundo os diferentes casos, podendo ser ésta realizar unha proba y presentación dos “Mínimos esixibles” dese curso.

9.5.5.2 Probas extraordinarias

Realizarase unha proba na que se demostrarán os seguintes contidos:

- Transcribir textos en francés.
- Leer textos en francés.
- Traducir textos en francés.
- Completar exercizos de gramática adecuados al nivel.
- Traducir e transcribir todas as obras estudas na materia de canto.
- Presentar oralmente un traballo escrito, powerpoint, audiovisual, audio o calquera medio tecnolóxico relacionado co repertorio francés.
- Utilizar a correcta pronunciación e dicción na interpretación.

9.5.6 Recursos didácticos

- Aula con soporte audiovisual.
- Aula con conexión internet
- Dicionarios
- Programas de fonética articulatória

Bibliografía:

- Dicionario español-francés Larousse
- Fhonétique Progressive du Français. Edit. Clé International
- Grammaire progressive du Français. (diferentes niveis).Clé international

9.6 Curso: 6º de grao profesional: INGLÉS

9.6.1 Obxectivos

- Adquirir unha pronunciación correcta da lingua inglesa aplicada ao canto.
- Coñecer o valor da transcripción fonética e utilízala nos textos cantados polo alumno.
- Identificar os fonemas do inglés estándar (modo e lugar de articulación, relación entre fonemas e grafemas).
- Utilizar dicionarios de fonética como apoio a unha lectura correcta dos textos que se van a cantar.
- Interpretar as distintas posibilidades de entonación dunha oración en inglés.
- Diferenciar a acentuación do español e do inglés.
- Pronunciar correctamente os textos das partituras en inglés do repertorio do alumno.
- Ler con sentido e expresión textos do repertorio lírico adecuado a cada alumno. Declamarlos, coa técnica de fraseo e acentuación adecuada.
- Cantar, pronunciando correctamente, respectando a técnica da imposición da voz sen que un aspecto vaia en detrimento do outro.
- Traducir todos os textos do repertorio lírico de cada alumno.

9.6.2 Contidos

- Análise fonético-fonolóxico mediante a comprensión da súa simboloxía.
- Contidos fonéticos necesarios para unha pronunciación comprensible e adecuada, así como para unha comprensión razoable da lingua falada: pronunciación dos fonemas ingleses e pautas básicas do acento, ritmo e entonación. Coñecemento dos signos convencionais da fonética da lingua inglesa. Vocales e consonantes. Contraste de fonemas.
- Emprego do repertorio musical de canto para a práctica da lingua inglesa e da súa fonética-fonoloxía.
- Estruturas básicas da lingua inglesa para a correcta interpretación de textos.
- Estudo do inglés medieval e o inglés poético do século XX.

9.6.3 Avaluación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.6.3.1 Criterios de avaliación

- Emitir correctamente breves contidos orais en inglés. Avaliase a capacidade de comprensión do alumno desta lingua.
- Ler de xeito autónomo un texto literario musical en inglés. Avaliase a capacidade de relacionar os coñecementos do idioma co contido e tratamento musical.
- Comentar fonéticamente textos de partituras. Avaliase a capacidade do alumno para aplicar de forma autónoma os coñecementos fonéticos da interpretación musical.
- Cantar de memoria pronunciando correctamente o texto das partituras do repertorio do alumno. Avaliase o dominio do alumno en relación coas destrezas fonéticas adquiridas.
- Memorizar textos breves pertencentes a obras musicais. Avaliase a capacidade de integrar o texto coa obra musical.

9.6.3.2 Mínimos esixibles

- Transcribir textos en inglés.
- Leer textos en inglés.
- Traducir textos en inglés.
- Traducir e transcribir todas as obras estudadas na materia de canto.
- Utilizar a correcta pronunciación e dicción na interpretación.
- Presentar oralmente un traballo escrito, powerpoint, audiovisual, audio ou calquera medio tecnolóxico relacionado co repertorio inglés.

9.6.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

Para levar a cabo os criterios de avaliación expostos en cada un dos diferentes cursos que conforman o Grao Profesional, o profesor/a empregará unha serie de ferramentas ou estratexias que se refiren a continuación:

- Observación da actitude e rendemento do alumno ou alumna na clase para saber se participa na mesma dunha forma activa, plantexando cuestións, dúbidas ou realizando as tarefas propostas.
- Observación dos resultados ao fin do trimestre, para así poder realizar unha valoración continuada da evolución do alumnado en relación a proposta de ensinanza formulada ao inicio do curso.

9.6.3.4 Criterios de cualificación

Traballo diario	Traballos e exámes	Interiorización dos contidos	Implementación na interpretación
30%	15 %	30 %	25 %

9.6.4 Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias se non se acadan os obxectivos, ou se pola falta de asistencia non se teñen suficientes datos para avaliar ao alumnado.

9.6.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

No caso de ter faltado ás clases, o alumnado terá dereito a unha avaliación alternativa, que será a que o profesor considere oportuna segundo os diferentes casos, podendo ser ésta realizar unha proba y presentación dos “Mínimos esixibles” dese curso.

9.6.4.2 Probas extraordinarias

Realizarase unha proba na que se demostrarán os seguintes contidos:

- Transcribir textos en inglés.
- Leer textos e inglés.
- Traducir textos en inglés.
- Traducir e transcribir todas as obras estudadas na materia de canto.
- Utilizar a correcta pronunciación e dicción na interpretación.
- Presentar oralmente un traballo escrito, powerpoint, audiovisual, audio ou calquera medio tecnolóxico relacionado co repertorio inglés

9.6.5 Recursos didácticos

- Aula con soporte audiovisual.
- Aula con conexión internet
- Dicionarios
- Programas de fonética articulatória

Bibliografía:

- Dicionario de fonética inglesa Daniel Jones
- Dicionario inglés - español Oxford
- Merino, J.: Curso de Transcripción fonética en inglés. Edit. anglo-Didáctica, 2ª ed. 1988
- English Phonetics and Phonology. A practical course by Peter Roach. C.Ou.P.

10. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Seguindo as instrucións que se recollen no artigo 2º da orde do 8 de Febreiro de 2008 pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música na Comunidade Autónoma de Galicia, e que indican que “[...]a avaliación terá un carácter formativo e orientador do proceso educativo e proporcionará unha información constante que permita mellorar tanto os procesos coma os resultados da intervención educativa[...]”, este departamento leva a cabo unha tripla avaliación: do proceso de aprendizaxe (que se desenvolveu no apartado correspondente de cada curso), da programación didáctica e da nosa labor docente.

O seguimento e avaliación das programacións será rexistrado por cada docente e tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia na acta daquelas desviacións e modificacións acordadas. Estas ideas e propostas de mellora serán incluídas na memoria final do departamento, xa que servirán de base para a elaboración da programación didáctica do vindeiro curso.

Por outra banda, a misión da Comisión de Coordinación Pedagóxica será a de garantir que as programacións didácticas dos distintos departamentos presenten coherencia secuencial entre todas elas, e indicar, se é o caso, as modificacións pertinentes que deberán ser realizadas polos departamentos.

Dende o Departamento de Canto para avaliar a nosa programación didáctica teremos en conta os seguintes aspectos:

- **Obxectivos:** Adecuación ás necesidades específicas do alumnado e do Proxecto Educativo do Centro
- **Contidos:** Validez na súa elección con respecto aos obxectivos plantexados e adecuación ao nivel do alumnado
- **Actividades:** Atención á diversidade das capacidades e adecuación aos intereses do alumnado e aos seus ritmos de aprendizaxe
- **Criterios metodolóxicos:** A adecuación e coherencia dos mesmos
- **Os medios e recursos:** Avaliación dos criterios para a elección dos medios e recursos didácticos e a súa adecuación aos obxectivos propostos.
- **A avaliación:** Comprobarase a idoneidade e a adecuación entre criterios de avaliación, técnicas e procedementos, así como entre os criterios de avaliación, contidos e obxectivos
- **O alumnado:** A relación co alumnado, ademais do clima de convivencia e traballo.

11. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Do mesmo xeito que se indica no punto anterior, a avaliación do labor docente supón un dos tres elementos a avaliar dentro do noso sistema educativo xunto co proceso de aprendizaxe e a programación didáctica.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña trala avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados.

Para levar a cabo este proceso contarase tamén coa análise das enquisas de satisfacción do alumnado como vía alternativa ás clases para obter datos directos relativos á súa función.

Nas reunións do departamento trataranse todos estes puntos ademais dos que o profesorado considere relevantes, sen descoidar aspectos como os recursos materiais e persoais dos que dispón o propio departamento para ofrecer unha ensinanza de calidade, trasladando á Comisión de Coordinación Pedagóxica todo aquilo que se estime oportuno.

12. ANEXOS

12.1 Probas de acceso 1º de grao profesional

Estas probas están reflectidas na programación de canto.

12.2 Probas de acceso a outros cursos.

As probas de acceso a outros cursos que non sexan 1o de Grao Profesional realízanse co disposto no artigo 12o do capítulo III do decreto 203/2007 do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. E no capítulo III da orde do 28 de xullo de 2008 pola que se regulan as probas de acceso as ensinanzas profesionais de música. Repertorio orientativo:

- Arias antigas (no idioma correspondente)
- Composizione da camera de Bellini
- Composizione da camera de Donizetti
- Arias de ópera dos séculos XVII y XVIII (No idioma correspondente)
- Arias de oratorio dos séculos XVII e XVIII (no idioma correspondente)
- Obras vocales sacras (no idioma corresponden)
- Canción de concerto estranxeira (no idioma corresponden).

12.2.1 Contidos

Serán os mesmos do curso correspondente, reflectidos na programación

12.2.2 Criterios de avaliación

Serán os mesmos do curso correspondente, reflectidos na programación

12.2.3 Criterios de cualificación

Transcripción fonética	Lectura texto	Implementación no canto
30 %	10 %	40 %

12.3 Premios Fin de Grao

Segundo consta na lexislación vixente, os departamentos didácticos establecerán os criterios valorativos para a obtención do premio de fin de grao profesional.

12.3.1 Contidos da proba

- Presentación por parte dos aspirantes dun programa cunha duración comprendida entre os 20 e os 40 minutos, sendo 20 minutos a duración mínima para a proba.
- Inclusión dunha serie de obras que representen, cando menos, tres estilos diferentes, quedando excluídos desta particularidade os instrumentos nos que non sexa posible.
- Interpretación de memoria dunha das obras presentadas.
- Elaboración, por parte do aspirante, e posterior entrega na secretaría do Centro (con rexistro de entrada e mediante soporte informático) das notas ao programa elaboradas por el/a mesmo/a, cando menos con tres días de antelación á celebración da proba, non recolléndose ningunha fóra de prazo sen a debida xustificación, que será atendida a criterio da Dirección do Centro. Estas notas ao programa seguirán Máximo dun folio con 3.750 caracteres en formato "DIN A4".

12.3.2 Criterios de avaliación

- Realizar unha interpretación musical de calidade acorde ás esixencias da proba.
- Presentar un programa coherente en relación aos contidos expostos.
- Interpretar un programa que presente obras de diferentes épocas e/ou estilos cunha dificultade acorde ao nivel.

12.3.3 Criterios de cualificación

Folla de calibración

Indicadores	Porcentaxe	Nota
Hábito postural e control da respiración	20%	
Adecuación á partitura	20%	
Calidade do son e/ou afinación	20%	
Interpretación	25%	

Actitude	15%	
----------	-----	--